

Yttrande
2024-11-15

Thomas Falck (Företagarna), Kalle Bäck (KD),
Anders Sundberg (M), Alexander Lisinski (D),
Sverker Cassberg (M),

Yttrande angående genomförandeplan

Yttrandet

KF beslutade 2022 om en budget där det framgick vilka mål och uppdrag som gäller för alla styrelser och nämnder. I uppdraget framgick att nämnden för inköp och upphandling skall ställa krav på kollektivavtal i samverkan med bl.a. Higab i ett enskilt upphandlat bygganläggningsprojekt. Thomas Falck m.fl. lämnade en protokollsanteckning med anledning av uppdragen, då krav på kollektivavtal inte är tillåtet att ställa och är ett brott mot LOU. Staden genomförde en upphandling med krav på kollektivavtal genom stadsfastighetsförvaltningen som därför anmäldes till Konkurrensverket av Företagarna. Konkurrensverket valde att prioritera upp ärendet och anmälan är under pågående utredning.

KF har återigen lämnat uppdrag till samtliga nämnder och bolag där det framgår att bolagen även fortsatt skall ställa krav på kollektivavtal men även ställa krav på att begränsa UE i flera led.

Thomas Falck vill poängtera att det strider mot upphandlingsdirektiven och de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna att ställa krav på anslutning till ett centralt förhandlat kollektivavtal. Efter Företagarnas anmälan av Göteborgs stad ligger nu ärendet hos Konkurrensverket och beslut inväntas. Det är ytterst olämpligt att införa ytterligare sådana krav i väntan på tillsynsmyndighetens prövning, ändå har S, V och Mp i beslutad budget lämnat det i uppdrag till Higab.

Gällande begränsning av antal underleverantörsled har denna fråga nyligen utretts i den s.k. "Leverantörskontrollsutredningen" (SOU 2023:43 En samordnad registerkontroll för upphandlande myndigheter och enheter) som lämnade sitt betänkande den 21 augusti 2023. Av betänkandet sida 302 avsnitt 13.3.2 framgår tydligt att det inte är förenligt med upphandlingsdirektiven att begränsa antalet underleverantörsled när det gäller företag vars kapacitet åberopas av huvudleverantören. Det är vidare inte förenligt med EUF-fördragets bestämmelser om fri rörlighet för tjänster och etableringsfriheten att begränsa antalet underleverantörsled när det gäller övriga underleverantörer.

Det är inte möjligt för Higab att genomföra uppdrag som strider mot LOU, EUF-fördraget och upphandlingsdirektiven.